

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5OboE/35/2014
Identifikačné číslo spisu:	6910211236
Dátum vydania rozhodnutia:	20.03.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Darina Ličková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:6910211236.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému V. L., nar. XX. R. XXXX, L., o vymoženie 190,08 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 1 Er 2221/2010, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. augusta 2012, č. k. 43 CoE 188/2012-46 a o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. augusta 2012, č. k. 43 CoE 188/2012-46, takto

rozhodol:

Konanie o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. augusta 2012, č. k. 43 CoE 188/2012-46, v časti týkajúcej sa zamietnutia návrhu na prerušenie konania, z a s t a v u j e

Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa z a m i e t a .

Dovolanie oprávneného sa o d m i e t a .

Povinnému sa náhrada trov dovolacieho a odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Rimavská Sobota poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe rozhodcovského rozsudku z 18. novembra 2009 sp. zn. SR 18672/09 Stáleho rozhodcovského súdu, ktorý zriadila Slovenská rozhodcovská, a. s. (ďalej len „označený rozhodcovský rozsudok“).

Okresný súd Rimavská Sobota uznesením z 20. marca 2012, č. k. 1 Er 2221/2010-18, exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej aj „Exekučný poriadok“).

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučné konanie je vedené na základe exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 18672/09 z 18. novembra 2009, ktorý svoju právomoc odvodil z rozhodcovskej doložky upravenej v bode 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere, uzatvorenej medzi oprávneným a povinným. Exekučný súd vyhodnotil zmluvu o úvere ako zmluvu spotrebiteľskú podľa ust. § 52 ods. 1

Občianskeho zákonníka. Konštatoval, že oprávnený v obdobných prípadoch vystupuje opätovne, preto považoval za nepochybné, že oprávnený uzatváral zmluvu ako dodávateľ v rámci svojej obchodnej činnosti. Z obsahu zmluvy pritom nevyplyva, že by povinný ako dlžník do zmluvného vzťahu s oprávneným vstupoval v rámci predmetu svojej obchodnej, prípadne inej podnikateľskej činnosti, a preto ho považoval za spotrebiteľa. Podľa súdu tomto závere nemení nič ani skutočnosť, že úver bol mal byť poskytnutý na výkon povolania z dôvodu, že túto aktivitu nemožno stotožniť s obchodnou, resp. podnikateľskou činnosťou. Za irelevantnú považoval aj okolnosť, že na zabezpečenie bola vystavená zmenka, nakoľko samotným vystavením zmenky hlavný právny vzťah nestratil svoj charakter spotrebiteľskej zmluvy. Z uvedených dôvodov na daný právny vzťah aplikoval aj zákonné ustanovenia, ktoré upravujú spotrebiteľské zmluvy, teda § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka pričom poukázal aj na Smernicu Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady 93/13/EHS“), podľa ktorej nekalé podmienky upravené v čl. 2 písm. a/ a čl. 3 bod 1 a 3 sú tie, ktoré neboli individuálne dohodnuté, ak napriek požiadavke dôvery spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy ku škode spotrebiteľa, a medzi ktoré podľa Prílohy k nej, bod 1 písm. q/ patrí aj podmienka, zmyslom alebo účinkom ktorej je neposkytnúť spotrebiteľovi právo alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo podať akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne v rozhodcovskom konaní.

Súd prvého stupňa poukázal na to, že rozhodcovská doložka je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorú oprávnený v rámci svojej podnikateľskej činnosti používa v prípadoch uzatvárania zmlúv rovnakého druhu a neurčitého počtu. Spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ale aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené dodávateľom bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah. Rozhodcovská doložka v takom znení, ako vyplýva z bodu 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, netvorí výhradnú rozhodcovskú doložku, ktorá by rozhodovanie o všetkých sporoch medzi zmluvnými stranami paušálne zverovala výlučne rozhodcovskému súdu. Napriek tomu doložku nepovažoval za vyváženú, pretože vylučovala spotrebiteľa z možnosti dosiahnuť rozhodnutie štátnym súdom, ak dodávateľ už podal návrh na rozhodcovský súd. Z pohľadu ochrany spotrebiteľa by malo byť nerozhodné, či jeho povinnosť podrobiť sa rozhodcovskému konaniu vyplýva z výlučnej rozhodcovskej doložky, prípadne z faktického konania dodávateľa. Rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou, pretože v tejto súvislosti zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a ako taká je neplatná podľa § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Pokiaľ rozhodcovský súd svoju právomoc konať a rozhodnúť v spore medzi zmluvnými stranami vyvodil z neplatnej rozhodcovskej zmluvy, na vydaný rozhodcovský rozsudok sa hľadí ako na paakt, ktorý nemôže byť spôsobilým exekučným titulom v exekučnom konaní. Z dôvodu, že v prebiehajúcej exekúcii absentuje vykonateľný exekučný titul, súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a nadväzne ju zastavil podľa ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením z 28. augusta 2012, č. k. 43 CoE 188/2012-46 tak, že návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol a napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

Odvolací súd sa v odôvodnení uznesenia najprv zaoberal návrhom oprávneného na prerušenia konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. b/ O. s. p. pre nesúlad ust. § 44 ods. 2, veta prvá a druhá Exekučného poriadku s čl. 1 ods. 1, veta prvá Ústavy Slovenskej republiky a podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Odvolací súd poukázal na ust. § 109 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p., na čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ, rozsudok Súdneho dvora zo 6. októbra 1982 vo veci CILFIT, C-283/81 body 9 a 10 a na ust. § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Uviedol, že z ust. § 36 ods. 5 Exekučného poriadku vyplýva, že exekučné konanie nie je možné prerušiť z dôvodov, ktoré sú uvedené v tretej časti Občianskeho súdneho

poriadku, napr. § 107, § 109 ako aj § 110. Dôvodom je tá skutočnosť, že účel, ktorý sa v základnom konaní sleduje prerušením konania, je možné v exekučnom konaní dosiahnuť odkladom exekúcie podľa § 56 Exekučného poriadku. Výnimkou je len situácia, ak osobitný zákon priamo upravuje prerušenie exekučného konania. Takýmto osobitným zákonom je zákon č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (§ 14), zákon č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (§ 114 ods. 1 písm. b/), ako aj zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom (§ 68d).

Odvolací súd v súvislosti s ďalším návrhom oprávneného na prerušenie konania podľa ust. § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. dodal, že ak sa účastník domáha prerušenia konania podľa uvedeného ustanovenia s tým, že súdu zároveň navrhuje otázky, ktoré majú byť Súdnemu dvoru Európskej únie ako predbežné otázky predložené, je odvolací súd, t. j. súd, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok, povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie, ak považuje vyriešenie takejto otázky za nevyhnutné pre vydanie jeho rozhodnutia, a teda, ak je vyriešenie uvedenej otázky spôsobilé podstatným spôsobom ovplyvniť jeho rozhodnutie. Súd v danom prípade postupuje ex officio, a teda nie je potrebný návrh zo strany účastníka. Odvolací súd považoval v danom prípade oprávneným navrhované predbežné otázky za zjavne neopodstatnené a irelevantné vo vzťahu k prebiehajúcemu konaniu, pričom ich prejudiciálne zodpovedanie nemá reálny dosah na prebiehajúci spor, keďže v predmetnom konaní súd neaplikuje priamo ustanovenia, týkajúce sa ochrany spotrebiteľa upravené Smernicou Rady 93/13/EHS, a teda ani právnu úpravu obsiahnutú v písm. q/ ods. 1 Prílohy tejto smernice, výklad ktorého oprávnený žiada v prvej otázke, ale priamo ustanovenia, týkajúce sa ochrany spotrebiteľa upravené vo vnútroštátnom právnom poriadku, predovšetkým v ustanovení § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka. Aj v prípade, ak by odvolací súd považoval oprávneným položené otázky za relevantné pre toto konanie, judikatúra Súdneho dvora EÚ upravuje výnimky z povinnosti súdu predložiť predbežnú otázku, týkajúcu sa výkladu práva Európskej únie, ak je súdom, proti rozhodnutiu ktorého nie je prípustný opravný prostriedok. Ide o prípady, ak k danej otázke existuje ustálená judikatúra Súdneho dvora EÚ a ak výklad a správna aplikácia práva Európskej únie sú súdu úplne zjavné (tzv. *acta clair*).

Preskúmaním veci odvolací súd zistil, že v predmetnom konaní nenastal žiadny z dôvodov uvedených v § 109 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p. pre prerušenie konania podľa osobitného zákona, preto odvolací súd oba návrhy oprávneného na prerušenie konania zamietol.

V odôvodnení uznesenia odvolací súd poukázal na bod 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť zmluvy o úvere z 23. januára 2009. Ďalej poukázal na ust. § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3 a ods. 4, § 53 ods. 1 ods. 2 a ods. 5 Občianskeho zákonníka; ust. § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku a uviedol, že súd môže v rozsahu svojej zákonnej prieskumnej povinnosti skúmať exekučný titul počas celého exekučného konania, nielen pri rozhodovaní o udelení poverenia exekútorovi, a to na návrh účastníka konania alebo aj bez návrhu. Spôsobilý exekučný titul je jednou zo základných podmienok exekučného konania, nedostatok ktorej je neodstrániteľný a je dôvodom na zastavenie exekučného konania. Pokiaľ teda súd zistí, že exekučný titul, predložený oprávneným, nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti, môže exekúciu zastaviť. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvoláciu námietku oprávneného, podľa ktorej mal exekučný súd prekročiť rámec svojej preskúmvacej právomoci, keď posudzoval súladnosť exekučného titulu - rozhodcovského rozsudku so zákonom, za nedôvodnú. V tejto súvislosti odvolací súd poukázal na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 456/2011-19 z 23. novembra 2011. Ústavný súd v nadväznosti na uvedené poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, na rozhodnutie sp. zn. 3 Cdo/164/1996 z 27. januára 1997 publikovanom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí pod č. R 58/1997.

K námietkam oprávneného o porušení jeho ústavne garantovaných práv ako účastníka konania, a to práva na spravodlivý súdny proces a na zachovávanie zásady rovnosti pred súdom odvolací súd poukázal, že exekučný súd k právnomu záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky obsahnutej v spotrebiteľskej zmluve dospel na podklade listinných dôkazov predložených samotným oprávneným. Z uvedeného dôvodu nie je možné konštatovať porušenie práva oprávneného na prístup k vykonanému dokazovaniu. Za neopodstatnenú považoval odvolací súd aj námietku oprávneného o údajnom vylúčení dvojínštančnosti konania. Proti uzneseniu exekučného súdu, ktorý rozhoduje či už o žiadosti súdneho

exekútora o vydanie poverenia, alebo v prípade zastavenia exekúcie z dôvodu uvedeného ustanovení § 57 ods. 1 písm. g/ Exekučného poriadku, teda pre neprípustnosť jej vedenia, je odvolanie prípustné, a to podľa § 44 ods. 2 veta posledná a § 58 ods. 4 Exekučného poriadku. Preskúmanie vecnej správnosti a zákonnosti rozhodnutia exekučného súdu, ako súdu prvého stupňa, je predmetom tohto odvolacieho - druhostupňového konania.

Odvolací súd po preskúmaní zmluvy súhlasil so záverom súdu prvého stupňa v tom, že zmluva o úvere uzavretá 23. januára 2009 medzi oprávneným ako veriteľom a povinným ako dlžníkom je spotrebiteľskou zmluvou, keďže z predloženej zmluvy nevyplyva, že povinný je podnikateľským subjektom a že by pri uzatváraní zmluvy o úvere bol konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, pričom oprávnený pri jej uzatváraní konal v rámci svojej obchodnej činnosti. Z uvedeného dôvodu možno uvedený právny vzťah považovať za spotrebiteľský vzťah medzi spotrebiteľom (povinným) a dodávateľom (oprávneným) v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Súd prvého stupňa preto postupoval správne, v súlade s právnou úpravou Slovenskej republiky a aj s právom EÚ, keď skúmal rozhodcovskú doložku ako zmluvnú podmienku z hľadiska, či nevyvoláva nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom.

Odvolací súd súhlasí aj s hodnotením súdu prvého stupňa, že rozhodcovskú doložku, uvedenú v čl. 18 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sú súčasťou zmluvy o úvere je potrebné považovať za neprijateľnú, pretože spôsobuje hrubý nepomer, v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Uviedol, že spotrebiteľ sa nachádza v znevýhodnenom postavení, rozhodcovská doložka nebola individuálne dohodnutá, jej obsah bol vopred pripravený. Rozhodcovská doložka - zmluvná podmienka, ktorá určuje, že v prípade, že žalujúca zmluvná strana podá žalobu na rozhodcovskom súde, budú spory riešené pred týmto súdom, je neprijateľná ma uzavrel, že rozhodcovská doložka, od ktorej rozhodcovský súd odvodil svoju právomoc v tomto prípade je neprijateľná, a preto je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neplatná. Takéto dojednanie rozhodcovskej doložky a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli bezpochyby vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pokiaľ teda súd prvého stupňa dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, jeho záver je správny a správne je aj rozhodnutie o zastavení exekučného konania, keďže exekučný titul bol vydaný nepríslušným orgánom, a teda ide o nulitný právny akt, ktorý v exekúcii nie je možné vykonať.

Argument oprávneného poukazujúci na neprípustnosť aplikácie smernice Rady ES a judikatúry Súdneho dvora ES nie je z hľadiska správnosti rozhodnutia a prijatého právneho názoru súdu v danom prípade zásadný, nakoľko exekučný súd mal v rozhodnutí aplikovať v prvom rade vnútroštátnu právnú úpravu, dotýkajúcu sa spotrebiteľského práva, ktorú mal vykladať konformne tak, aby sa dosiahol obsah a účel európskej ochrany spotrebiteľa obsiahnutej v príslušných smerniciach o ochrane práv spotrebiteľa tak, ako na ňu poukázal odvolací súd a len podporne mal poukázať na znenie článkov Smernice Rady 93/13/EHS, v nadväznosti na výklad danej smernice obsiahnutý v ustálenej judikatúre Súdneho dvora EÚ.

Odvolací súd sa ďalšími námietkami oprávneného, ktoré sa týkali primeranosti dohodnutých úrokov z omeškania a poplatkov, ako aj úvahy o absencii RPMN v zmluve o úvere nezaoberal, pretože okresný súd danými skutočnosťami napadnuté rozhodnutie neodôvodnil, v dôsledku čoho ich odvolací súd považoval za irelevantné.

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa, ktoré je vo výroku o zastavení exekúcie vecne správne podľa § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237

písm. d/ O. s. p.),

c) sa nepodal návrh na začatie konanie, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),

d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),

e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonával náležite dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Na základe právnej argumentácie uvedenej v dovolaní oprávnený navrhuje, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu, žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil aj uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu bola oprávnenému priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Oprávnený tiež navrhol, aby súd prerušil konanie podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. v spojení s § 243c O. s. p. a Súdnemu dvoru EÚ na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ predložil prejudiciálne otázky v znení aký je uvedený v dovolaní. Oprávnený tiež navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. augusta 2012, sp. zn. 43 CoE 188/2012, a to so zreteľom na uvedenú právnu argumentáciu a najmä skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie vykazuje tak závažné právne nedostatky, že jeho výkon v prostredí právneho štátu je vylúčený.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený aj odvolanie v časti, ktorou odvolací súd zamietol jeho návrh na prerušenie konania podľa ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a článku 267 Zmluvy o fungovaní EÚ. Svoje odvolanie odôvodnil predovšetkým tým, že súd mu svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom podľa § 205 ods. 2 písm. a/ a § 221 ods. 1 písm. d/ O. s. p., že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia podľa § 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p., keď súd nesprávne interpretoval a aplikoval ustanovenia § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s ustanovením § 36 ods. 5 Exekučného poriadku. Zdôraznil tiež, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nedostatok odôvodnenia, a že v ňom bol nesprávne poučený o nemožnosti napadnúť odvolaním výrok o zamietnutí návrhu na prerušenie konania. Za týchto okolností je napadnuté rozhodnutie svojvoľné, arbitrárne, porušujúce jeho ústavné právo vyplývajúce z čl. 6 ods. 1 Ústavy SR, ako aj z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v označenom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu na ďalšie konanie.

Povinný sa k dovolaniu a odvolaniu oprávneného nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. augusta 2012 č. k. 43 CoE 188/2012-46 v časti o zamietnutí návrhu na prerušenie konania.

Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých - tak, ako aj v tomto prípade - podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu zo 14. marca sp. zn. 3 Cdo 28/2013 a sp. zn. 3 Cdo 24/2013, ako aj z 25. marca 2013 sp. zn. 3 Co 7/2013) s tým, že a) odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvého stupňa, b) rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania, a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvého stupňa (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu) a c) najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p.). Najvyšší súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa

stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil (§ 103 a § 104 ods. 1 O. s. p.).

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. augusta 2012 č. k. 43 CoE 188/2012-46 podal včas oprávnený, zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p., skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia zo 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013 a z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcie, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

V danom prípade sa síce v dovolaní napadnutých rozhodnutiach spomína aj Smernica, z určujúceho hľadiska išlo, ale zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Najvyšší súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom najvyšší súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., oprávneným napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 28. februára 2013 sp. zn. 2 Cdo 17/2013, z 30. apríla 2013 sp. zn. 2 ECdo 16/2013, z 24. mája 2013 sp. zn. 2 ECdo 90/2013, z 26. júna 2013 sp. zn. 2 Cdo 7/2013, z 26. júla 2013 sp. zn. 2 ECdo 63/2013, z 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 58/2013, 14. mája 2013 sp. zn. 3 ECdo 46/2013, 3 Co 44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 ECdo 76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3 Cdo 34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3 Cdo 45/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná, iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5 Cdo 205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami, vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

Tieto právne závery zastáva najvyšší súd aj v preskúmvanej veci. Najvyšší súd sa stotožňuje s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka - z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov - je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

Osobitne k námietke oprávneného, že § 57 ods. 5 Exekučného poriadku (údajne) v znení účinnom v čase zastavenia exekúcie ukladal súdu, aby pri postupe podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ nariadil pojednávanie, najvyšší súd uvádza, že súd prvého stupňa exekúciu zastavil uznesením z 20. marca 2012, teda v čase, keď nebol povinný nariadiť pojednávanie (túto povinnosť by mal až s účinnosťou od 9. augusta 2012 do 31. decembra 2012, pričom od 1. januára 2013 podľa § 58 ods. 2 Exekučného poriadku má súd možnosť, nie povinnosť, nariadiť v takomto prípade pojednávanie, ak je to nevyhnutné pre objasnenie veci). Odvolací súd v danom prípade nenariadil odvolacie pojednávanie, lebo mu to umožňovalo ustanovenie § 214 ods. 2 O. s. p. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z dvoch ostatných predpokladov (§ 214 ods. 1 písm. b/ a c/ O. s. p.), za splnenia ktorých predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo na úvahe odvolacieho súdu. Rovnako najvyšší súd nevzhládol dôvody, pre ktoré by bolo potrebné nariadiť pojednávanie, či už pred súdom prvého stupňa alebo pred odvolacím súdom. V tejto súvislosti najvyšší súd považuje za potrebné uviesť, že v štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), sa vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (ako

procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.) - postačujúce je totiž, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami, vyplývajúcimi zo spisu, vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to sa oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie splnenia podmienok konania a predpokladov pre vyhovie žiadosti súdneho exekútora o poverenie na vykonanie exekúcie, nemusí vykonávať na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného.

Je potrebné ešte k argumentácii oprávneného uviesť, že už súd prvého stupňa konštatoval neprijateľnosť rozhodcovskej doložky a povinný v ďalšom konaní pri vedomí tohto záveru súdu o neprijateľnosti podmienky (z rozhodnutia súdu prvého stupňa) nevyjadril vôľu, že si nepraje, aby bolo vylúčené jej uplatnenie, čím by vlastne vyslovil súhlas s dotknutou zmluvnou podmienkou. Odvolací súd pri zistení totožného záveru o neprijateľnosti zmluvnej podmienky ako súd prvého stupňa mohol ex offo vyvodzovať dôsledky tohto zistenia. Oprávnený i povinný mali v konaní tak pred súdom prvého i druhého stupňa možnosť oboznámiť sa s obsahom spisu, avšak najneskôr z rozhodnutia súdu prvého stupňa už mali vedomosť o tom, že v konaní sa posudzuje otázka formálnej i materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu (čo je napokon exekučný súd povinný), a že v rámci tohto posudzovania sa skúma prijateľnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej odvodzoval rozhodcovský súd svoju právomoc na rozhodnutie veci rozhodcovským rozsudkom, ktorý bol predložený v tomto konaní ako exekučný titul. Oprávnený zaujal stanovisko k právnomu záveru súdu prvého stupňa o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky v podanom odvolaní. Legitímne teda mohol očakávať v odvolacom konaní otváranie otázky prijateľnosti rozhodcovskej doložky, ale napokon aj v prvostupňovom konaní, pretože exekučný súd je povinný skúmať vykonateľnosť exekučného titulu (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a taktiež je aj bez návrhu povinný zastaviť exekúciu prebiehajúcu na základe tuzemského rozhodcovského rozsudku, ak zistí v rozhodcovskom konaní také vady, výsledkom ktorých je, že rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom (§ 45 ods. 2 ZoRK).

V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvého stupňa zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Námetka oprávneného, týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov, rovnako nie je dôvodná.

K námetke oprávneného, že slovenský preklad Smernice Rady 93/13/EHS nie je správny, najvyšší súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Oprávneným namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených oprávneným, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., najvyšší súd odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

V dovolacom konaní úspešnému povinnému vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti oprávnenému, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd však nepriznal povinnému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho

konania, pretože povinný návrh na jej priznanie nepodal (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.